

Universiteti Publik i Prizrenit “UKSHIN HOTI”

Fakulteti Juridik

PROGRAMI MËSIMOR - SYLLABUS							
Niveli i studimeve	Bachelor	Programi	Juridik	Viti akademik	2016/2017		
LËNDA		E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare					
Viti	I	Statusi i lëndës	Zgjedhore	Kodi		ECTS kredi	5
Semestri	1						
Javët mësimore	15		Orët mësimore		Ligjërata	Ushtrime	
					2	1	
Metodologjia e mësimimit	<p>Metodologjia e mësimdhënies do të konsistojë në përshkrimin e lëndës në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme për studentët sikurse edhe në analizën e thellë të tematikës përkatëse.</p> <p>Metodologjia do të jetë e kombinuar: ligjërata interaktive, të cilat zënë 3/4 e fondit të përgjithshëm të punës me studentë, dhe një test me shkrim e një ese nga studimet për shtetin dhe të drejtën në Kosovë.</p> <p>Metoda e kombinuar, me ligjërata interaktive dhe teste me shkrim të cilat do të verifikojnë dijen e fituar nga studentët, është forma më e mirë për arritjen e rezultateve të pritura.</p>						
Konsultime							
Mësimdhënësi	Dr. Arif.riza			e-mail			
				Tel.			
Asistenti	/			e-mail			
				Tel.			

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Lënda ka për qëllim që studentit ti ofrojë njohuritë e nevojshme mbi parimet dhe rregullat themelore të së drejtës Lënda “Organizatave Ndërkombëtare” eshë lende e cila ka për baza kryesisht historikun, funksionimin, përbërjen, organizimin, aktet e organizatave ndërkombëtare. Përveç tjerave ne këtë lëndë mësohet edhe për Kongreset dhe Konferencat ne bazë te cilave janë themeluar Organizatat. Për shkak te</p>	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde), studentit pritet të jetë në gjendje që:</p> <ul style="list-style-type: none"> të kuptojë parimet themelore të së drejtës organizatave ndërkombëtare dhe të definojë burimet e kësaj lënde ; të qartësojë ndarjen e pushtetit dhe funksionimin e institucioneve ndërkombëtare të përdorë metodologjinë juridike për të interpretuar parimet dhe normat e së drejtës ndërkombëtare ;

<p>ekzistimit te një numri shumë te madh te organizatave, ne lenden dhe programin ton kemi përfshirë vetëm disa nga organizatat me te rëndësishme dhe me funksionale.</p> <p>Studentet te cilët e japin provimin e kësaj lende do te kenë mundësi shumë me te mirë te ushtrimit te punëve dhe detyrave ne organizatat ku ato punojnë përkatësisht do te kenë mundësi shumë me te lehtë te integrohen ne këto organizata, jo vetëm kaq por ata te cilët janë ne mardhënje pune ne organet shtetërore do te mund qe shumë ma lehtë ti kryen kontaktet e nevojshme me organizatat tjera ndërkombëtare për te cilët Kosova ka shumë nevojë për anëtarësim ne këto organizata.</p> <p>Ne ndonjëherë nga leksionet e lendes se organizatave ndërkombëtare, Uni i Prizrenit do te bej përpjekje qe si ligjërues ta sjell ndonjë nga përfaqësuesit e organizatave ndërkombëtare qofte ata te cilët përfaqësojnë organizatat dhe qe gjinden ne Kosovë qoftë nga jashtë.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • të analizojë kuptimin e çështjeve të organizatave ndërkombëtare • të kritikojë dhe debatojë për çështjet aktuale të së drejtës ndërkombëtare, anëtarësimit dhe të argumentojë qëndrimin e vet duke u bazuar në parimet dhe rregullat e së drejtës ndërkombëtare .
--	--

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:		
Temat e pacaktuara në këtë syllabus do të realizohen nëpërmjet ligjëratave të përgatitura paraprakisht për studentët dhe diskutimeve në klasë në formën e debatit.		
Kushtet për realizimin e temës mësimore:		
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)		
Çdo student do të vlerësohet në fund të semestrit në bazë të numrit të pikëve të akumuluar nga kriteret të cilat merren si bazë për notim.	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare
	91-100	Notë maksimale 10
	81-90	Shkëlqyeshëm 9
	71-80	Shumë mirë 8
	69-70	Mirë 7
	51-60	Kaluese 6
	0 - 50	Jo-kaluese 5
Gjatë notimit do të merren parasysh kriteret		

vijuese: <ul style="list-style-type: none"> • Provimi i parë intermediar (gjysmësemetral) 30%. • Ese dhe prezentime 5%. • Pjesëmarrja dhe angazhimi në mësim: 5%. • Provimi final 60 %. 		
---	--	--

Obligimet e studentit:

Studentët janë të obliguar të respektojnë normat themelore të sjelljes gjatë kohës së ligjëratave, ndërsa gjatë diskutimeve në klasë janë të obliguar të marrin pjesë aktivisht. Atyre u mundësohet edhe prezantimi individual dhe grupor dhe qasja interaktive në mësim. Plagjiaturat dënohen. Studentët që vjedhin punën akademike, në shpërputhje me rregullat e citimit, do të penalizohen dhe do të vlerësohen me notën 5.

Ligjërata:	Ushtrime:
2	0

Ngarkesa e studentit për lëndën

Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata	2	15 javë	30 orë
Ushtrime		15	15
Punë praktike			
Kontakte me mësimdhënësin/konsultime	0,5	15 javë	7.5 orë
Ushtrime në terren			
Seminare	0.5	15 javë	7.5
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak	3	15 javë	40
Përgatitja përfundimtare për provim	3	15 Javë	30
Koha e kaluar në vlerësim(teste,kuize,provim final)			
Projekte,prezantime..etj			5
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 6 ECTS kredi student duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 150 orë		Ngarkesa totale:	130

Java	Ligjërata		Ushtrime	
1.	Tema	Orët	Tema	Orët
	II. ZHVILLIMI HISTORIK Kongreset dhe konferencat ndërkombëtare	2		

	<p>Unionet Administrative</p> <p>Konferencat shtetërore te kohës se vjetër te mesme dhe te re</p> <p>Konferencat shtetërore te kohës se re, kongresi i Nimwegeut 1678, Kongresi i Karlowitz 1699, Kongresi i Utrechtit 1713, Kongresi i Qenerit 1799</p> <p>Konferencat shtetërore te shekullit 19: kongresi paqësor i Parisit, Kongresi i Berlinit 1887</p> <p>Konferencat shtetërore te shekullit 20; Konferenca e par paqësore e Hagës e vitit 1899, Konferenca e Londrës për lundrime detare 1908/09, Konferenca për „rregullimin“ e qeshjes se Ballkanit 1912/13, Konferenca paqësore e Parisit e vitit 1919/20</p>			
	<p>III. KUPTIMI I TERMIT “ORGANIZATË NDËRKOMBËTARE”</p> <p>Përkufizimi</p> <p>Organizatave universale dhe organizatat e mbyllura</p> <p>Organizatave ndërkombëtare jo-qeveritare</p> <p>Shteti federativ, konfederata dhe Commonwealth-i</p> <p>Organizatave Supranacionale</p> <p>6. Klasifikimi i organizatave ndërkombëtare</p> <p>7. Burimet e të drejtës të organizatave ndërkombëtare</p>			
2.	<p>IV. THEMELIMI I ORGANIZATËS NDËRKOMBËTARE</p> <p>Marrëveshja themeluese</p> <p>Interpretimi i marrëveshjes themeluese</p> <p>Ndryshimi i marrëveshjes themeluese</p> <p>Shuarja e organizatës ndërkombëtare</p> <p>Organizatave ndërkombëtare dhe suksesioni</p>	2		

	<p>V. ANËTARËSIMI NË ORGANIZATA NDËRKOMBËTARE</p> <p>Anëtarësimi</p> <p>Të drejtat dhe detyrimet e anëtarëve</p> <p>Përfundimi dhe kufizimi i anëtarësisë</p> <p>Format e tjera të pjesëmarrjes në organizatën ndërkombëtare</p> <p>Organizatat ndërkombëtare dhe palët e treta</p>			
	<p>VI. SUBJEKTIVITETI (PERSONALITETI) JURIDIK</p> <p>Hyrje</p> <p>Subjektiviteti juridik vendor</p> <p>Subjektiviteti juridik ndërkombëtar</p> <p>Subjektiviteti juridik ndërkombëtar dhe shtetet jo-anëtare</p> <p>Pasojat juridike të subjektivitetit juridik ndërkombëtar</p>			
3.	<p>ORGANET</p> <p>Llojet e organeve</p> <p>Organet plenare</p> <p>Organet me përbërje të kufizuar</p> <p>Organet subsidiare</p> <p>Votimi</p> <p>Organet administrative</p> <p>Organet gjyqësore</p>	2		
	<p>. KOMPETENCAT DHE AKTET</p> <p>Parimi “kompetencat e kufizuara”</p> <p>Aktet e organizatave ndërkombëtare</p> <p>Doktrina “ultra vires” (tejkalimi i kompetencave)</p>			
4.	<p>Klasifikimi i organizatave Evropiane:</p> <p>1 organizatat evropiane (OECD organ.)</p> <p>2 organi. Panevropiane (Këshilli i Evropës)</p>	2		

	<p>3 organizata Supernacionale evropiane (BETHQ, BEE, Euroatomi, UE)</p> <p>IX. PËRGJEGJËSIA JURIDIKE Hyrje Parimet e përgjithshme të përgjegjësisë juridike të organizatave ndërkombëtare Përgjegjësia e shteteve anëtare për veprimet e organizatës ndërkombëtare</p> <p>X. IMUNITETET DHE PRIVILEGJET 1. Hyrje 2. Imunitetet dhe privilegjet e organizatave ndërkombëtare 3. Imunitetet dhe privilegjet e personelit të organizatave ndërkombëtare 4. Diplomacia multilaterale dhe konventat diplomatike 5. Diplomacia ad hoc 6. Ndalimi i diskriminimit të reciprocitetit të ndërsjelle 7. Përfaqshmi në organizatat ndërkombëtare 8. Raporti në mes të shteti të dërgimit dhe shtetit ku është vendosur organ. Nder. 9. Privilegjet dhe imuniteti në UE</p> <p>XI. FINANCIMI I ORGANIZATAVE NDËRKOMBËTARE Burimet financiare Buxheti dhe kontrolli i brendshëm</p>			
5.	<p>XII. LIDHJA E KOMBEVE Themelimi i Lidhjes së Kombeve: Struktura dhe Organet Tubimi i lidhjes së Kombeve: përbërja, vendi i tubimit, detyrat, anëtarët e përhershme dhe jo të</p>	2		

	përhershme			
	. Këshilli tubues: Asambleja Sekretarit, Sekretari gjeneral, selia, Kompetencat Pranimi ne Lidhjen e Kombeve, dalja apo largimi nga lidhja e Kombeve, përjashtimi Gjykata e përhershme ndërkombëtare: gjykatësit, selia dhe kompetencat			
6.	XIII ORGANIZATA E KOMBEVE TE BASHKUARA Kush janë te punësuar ne OKB? Qëllimet kryesore te kombeve te bashkuara, parimet e Kartes se OKB-es	2		
	Qëllimet kryesore Qëllimet anësore Qëllimet subsidiare Parimet: Parimi i Sovranitet, i ndalimit te përdorimit te dhunës, zgjidhja e problemeve ne antarsimi: pranimi dhe dalja, kushtet e pranimit material dhe formal, largimi, suspendimi, dhe përjashtimi, përfaqësimit diplomatik ne OKB			
7.	organet: a)Asambleja e pergjithesheme, përbërja, kompetencat, bashkëpunimi, buxheti dhe kompetencat, buxheti i organizatave special, sesionet, 7 komisionet e KB, b) këshilli i sigurimit, përbërja, kompetencat, marrja e vendimeve, e drejta e vetos, veto e dyfishtë, c) këshilli ekonomik dhe social, kompetencat, marrja e vendimeve, pjesëmarrja e jo anëtareve, d) këshilli i tutor/kujdestarisë, përbërja kompetencat, marrja e vendimeve, e) Sekretari gjeneral, funksioni i sekretarit, funksioni koordinues, f)gjykata ndërkombëtare, përbërja, shpenzimet, ekzekutimet e vendimeve, mandate i	2		

	<p>gjykatëseve, gjuha gjyqësore,</p> <p>punëtorët zyrtarë të kombeve të bashkuara</p> <p>gjykata administrative e kombeve të bashkuara, përbërja dhe kompetencat</p> <p>organizatat Speciale: terminologjia dhe qëllimi, komisionet dhe nënkomisionet, organizatat private NGO</p>			
8.	<p>XIV Sistemi i lidhjeve (shoqërore) regjionale dhe organizatat tjera paqësore</p> <p>Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar Evropian OSBE-ja</p> <p>Rruga për ne Helsinki</p> <p>Akti përfundimtar për bashkëpunim nga viti 1975, si dhe konferencat</p> <p>Konferenca e Beogradit dhe Madritit, e Stokholmit</p> <p>Konferenca e Vjenës</p> <p>Organet : kshilli i ministrave, kshilli i lart kryetari i radhës, sekretariat, mbledhjet parlamentare, zyrja për institucionet demokratike dhe të drejtave të njerëzve, komisarjati i lart për pakicat kombëtare, qendra për mbrojtjen e konflikteve, Parimet, obligimet, struktura, selia, kompetencat, gjykata e arbitrazhit, takimi dhe procedurat e bashkëpunimit, zgjedhja e krizave, operacionet për mbrojtjen e paqes, shtetet anëtare. Misionet e saja</p> <p>Karta e Parisit 1990</p> <p>Karta e Helsinkit 1992</p> <p>Shtetet anëtare të OESB</p>	2		

9.	<p style="text-align: center;"><u>XV NATO</u></p> <p>Zhvillimi qe nga viti 1989</p> <p>Koperimi i NATO-s, antaret, struktura, partneriteti per paqe: qellimet, pjesmarrja, struktura, ushtrimet e perbashkta ushtarake, Organet, Kshilli i natos: perberja, kshilli ushtarak, menyra e vendosjes, forcat konfliktuore:</p> <p>koncepti i ri strategjik, strukturimi i ri fi forcave konfliktuare</p> <p>gjendeja e antarsimit, antaret themelues, antaret e me vonshem, planifikimi i zgjerimit nato e re pas samitit te vitit 1997, partneriteti i natos me Rusin, partneriteti i natos me ukrainen, Misionet IFOR, ISFOR, KFOR</p>	2		
10.	<p style="text-align: center;"><u>XVI WEU</u></p> <p>Struktura</p> <p>Anëtare</p> <p>Raportet e WEU dhe UE</p> <p>Raportet e WEU-se dhe UE</p> <p>Kolllokfjum</p>	2		
11.	<p style="text-align: center;"><u>XVII ORGANIZATAT TEKNIKE</u></p> <p>1 Shoqata botërore postare (UPU):zhvillimi, bazat juridike, qëllimi dhe detyrat,</p>	2		

	<p>selia dhe struktura</p> <p>2. Organizata ndërkombëtare për meteorologji (WMO)</p>			
	<p>Organizata ndërkombëtare për pronetin intelektuale (WIPO): lidhja e Parisit, qëllimi dhe obligimet, organet dhe struktura, lidhja e Bernit, qëllimi, parimet dhe struktura</p> <p>Organizata shëndetësore botërore (WHO): formimi, qëllimi dhe detyrat, selia dhe struktura,</p>			
12.	<p>Organizata ndërkombëtare e punës (ILO): Formimi, qëllimet dhe detyrat</p> <p>Organizata për ushqim dhe organizimin agrar (FAO): formimi dhe qëllimet, struktura</p> <p>IFAD-i: formimi dhe qëllimet</p>	2		
	<p>Organizata ndërkombëtare për transportin ajror civil (ICAO) dhe lidhja ndërkombëtare transportuese (IATA): formimi, qëllimet dhe detyrat, struktura</p> <p>Fondi ndërkombëtar monetar/valutor (IMF)</p>			
13.	<p><u>XVIII ORGANIZATAT</u> <u>TEKNIKE</u> <u>REGJIONALE</u></p> <p>Kontinenti i Amerikës</p> <p>Organizatat e shteteve të Amerikës : qëllimi, struktura, detyrat, selia dhe antarsimi</p> <p>Organizatat e shteteve të Amerikës qendrore: qëllimi, struktura, detyrat, selia dhe antarsimi</p> <p>Zona e lirë tregtare e shteteve të Amerikës latine: LAFTA, LAIA</p>	2		
	<p>Pakti i Amazonës NAFTA</p> <p>Unioni i doganor i Afrikës</p>			

	<p>qendrore Hapësira Aziatike Bashkësia e vendeve të Afrikës lindore Unioni Evropian</p>			
14.	<p><u>IX ORGANIZATAT SPECIALE TEKNIKE</u> Karteli ndërkombëtar për material ndërtimor: vendet anëtare struktura qëllimi Organizata e shteteve transportit të vajit natyror: shtetet anëtare, vendimet, struktura, qëllimi</p>	2		
	<p>Nocjoni dhe llojet e Organizatave teknike</p> <p>Organizatave teknike universale.</p> <p>Organizata për telekomunikacionin (ITU) Organizata postare botërore UPU Organizata ndërkombëtare për Metrologji WMO Organizata botërore e shëndetësisë WHO Organizata ndërkombëtare e punës ILO Organizata për ushqim dhe Bujqësi FAO Fondi ndërkombëtar për Bujqësi dhe zhvillim IFAD Organizata ndërkombëtare për komunikacion ajror ICAO</p>			
15.	<p>Fondi ndërkombëtar Valutor IMF Banka për rindërtim dhe zhvillim IBRD IFC Prokuratura internacionale CNUCED – Konferenca ndërkombëtare për Tregti dhe zhvillim IDA- Asocion për Zhvillim UNESCO- Organizata e OKB për arsim Shkencë dhe Kulturë UNICEF- organizata e OKB për mbrojtjen e fëmijëve WTO/GATT- organi. Botërore për tregti</p>	2		
	Organizatave joqeveritare			

<p>ndërkombëtare Komiteti olimpik ndërkombëtar Fifa, Uefa, Komiteti i Kryqit të kuq dhe gjysmëhënës së kuqe, etj Prania e Organizatave ndërkombëtare ne Regjionin e Ballkanit Prania e Organizatave ndërkombëtare ne Republikën e Kosovës Kosova ne raport me Organizatat ndërkombëtare</p>			
---	--	--	--

Titulli	Autori	Botuesi	Data
E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare	Arif Riza	Autori Prishtin	2011
Das Rechte der Internationalen Organisationen	Fischer/Köck	Linder Verlag	1998
Mardhenjet Ndërkombëtare	Golstein		
E Drejta ndërkombëtare publike	Zejnullah Gruda	Botim plotësues dhe permisues	2007
Karta (Statuti) Kombeve te Bashkuara			26 qershor 1945

Literatur plotësuese/rekomanduese

Titulli	Autori	Botuesi	Data
National and European Idenditetes i Eu	Drulak Peter	Institute of international Realations	2001
Back to Europe Central and Eastern Europe and the European Union	Henderson Karen	UCL Press	1999

Konventa nderkombtare e Vjenes per lidhjen e kontratave			1969
Konventa e Vjenës mbi përfaqësimin e shteteve ne organizatat ndërkombëtare te karakterit ndërkombëtar			14 marsit te vitit 1975
Konventa ndërkombëtare për te drejtën e kontratës ne mes te shteteve dhe organizatave ndërkombëtare			1986 (der ne vitit 31.12.1999 e nënshkruar nga 90 shtete)
Konventa diplomatike e Vjenës			1961
Karta e kombeve te bashkuara e			26 qershorit 1945
Konventa nderkombtare per zgjidhejen e konflikteve investuse ne mes te shteteve dhe shtetve tjera			E vititi 1965

VËREJTJE

Me qëllim të realizimit sa më efektiv të kësaj lënde, të gjitha temat e përcaktuara në syllabus do t'u dërgohen studentëve paraprakisht në formën e ligjëratave të autorizuara.
Dhe Literaturë e preferuar nga studentet qe ka te bej me te drejtën e organizatave ndërkombëtare, si dhe Webseitet Zyrtare te Organizatave Ndërkombëtare

Vërejtje për studentin:

Me qëllim të përgatitjes sa më të mirë të lëndës dhe të mundësisë për ndërveprim më të madh në klasë, është *fuqimisht* e rekomanduar që studentët të lexojnë paraprakisht materialet për temën e cila do të diskutohet në orën(-t) pasuese.
Studentët inkurajohen të bëjnë pyetje, komente dhe sugjerime gjatë ligjëratave si dhe të ngjisin pika të diskutimit në kuadër të temës së ligjëratës.

